

תהליכים בגיבוש מדיניות מו"פ לאומית

מר יגאל ארליך

המשנה ליו"ר המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח

שיקולי הקמת המולמו"פ

אין במדינת ישראל אף גוף סטטוטורי אשר שם לנגד עיניו את כלל הראיה הממלכתית, בכל הנוגע למדע וטכנולוגיה, מחקר ופיתוח

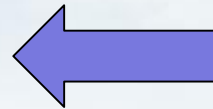

משרד רה"מ

המועצה לביטחון לאומי

המועצה לכלכלה וחברה

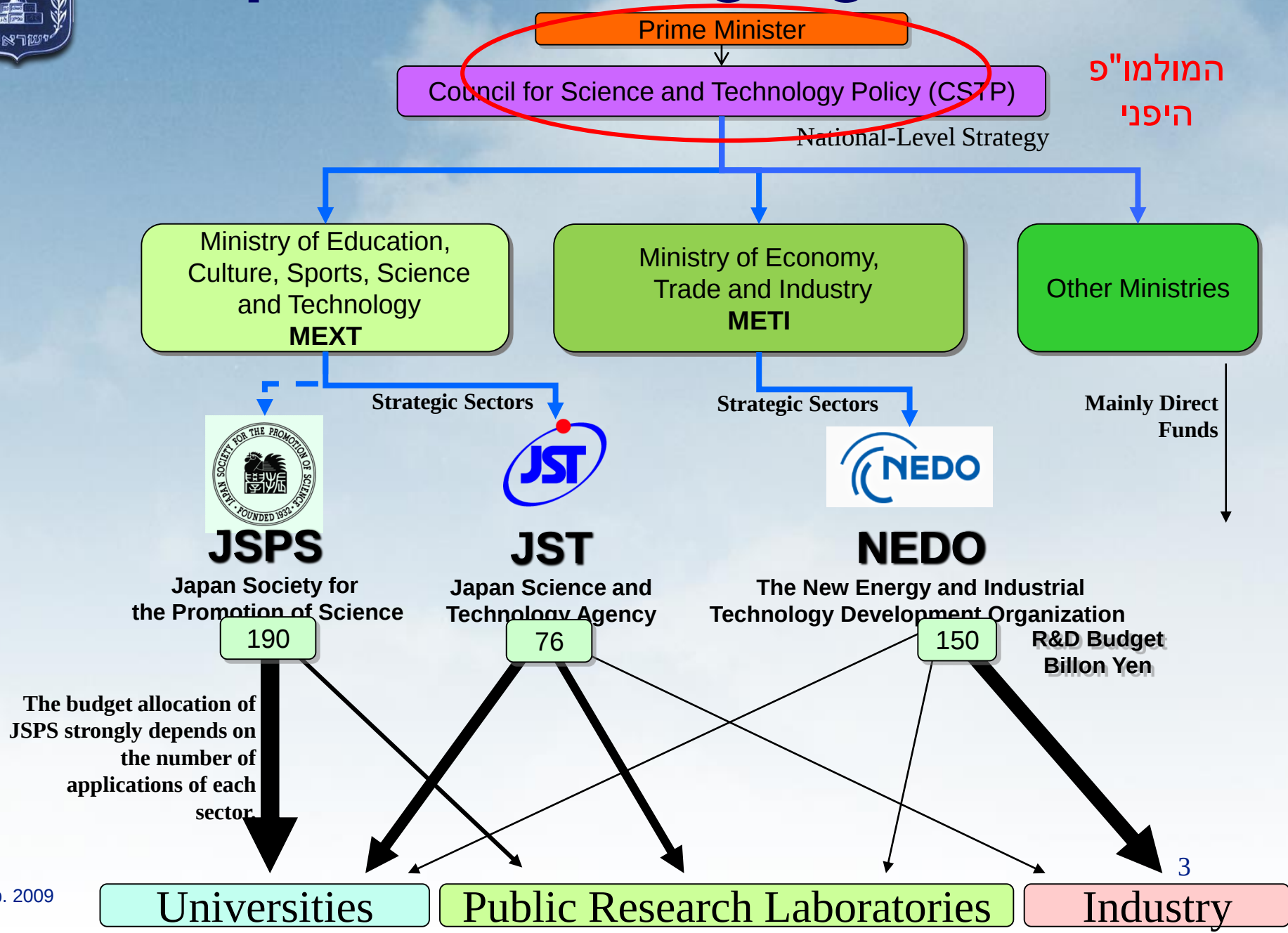
המועצה הלאומית
למחקר ולפיתוח

אי תלות במגזרים השונים
ועצמאות בהתוויית מדיניות

Japan's Funding Agencies

השוואה בין המולמו"פ היפני לישראלי

ישראל

יפן

- **קביעת חזון לאומי**
 - תרומה לעולם ביצירה ושימוש בידע מדעי
 - יכולת ברת קיימא לתחרותיות עולמית
 - בטיחות ואיכות חיים
- **בחירת האסטרטגיות לקידום התחומים הנבחרים והקצאת המשאבים הדרושים לתחומים הנבחרים**
- **החזון והייעוד הנובע מחוק המולמו"פ**
 - רכישת מעמד מוביל לישראל בכלכלת הידע הגלובלית, למען השגת יכולת מתמשכת ומאוזנת של פיתוח כלכלי וחברתי
 - המועצה תפתח ותטמיע את האסטרטגיה הלאומית בתחומי הידע והמו"פ בסקטור האקדמי ובסקטור העסקי על בסיס תפיסה מערכתית הוליסטית ומתמשכת
- **כיוונים אסטרטגיים**
 - בחינת גיוון תחומי הפעילות עתירי הידע למשק
 - הרחבת מעגל המשתתפים והחדשנות בכלכלת הידע
 - התמודדות עם תופעת הגלובליזציה
 - עידוד ושימור המחקר לשמו
 - פיתוח מתודולוגיה למדיניות מו"פ

דוגמאות לדילמות במדיניות המו"פ

מדיניות
ניטרלית של
מימון המו"פ
ע"י
תממולה?

הכוונת חברות
גלובליות
ל/מישראל?

קביעת סדר
עדיפות בין
תחומי מחקר?

יעד להיקף
ההוצאה
הלאומית
למו"פ ביחס
לתמ"ג?

החדשנות
כציר מרכזי
בקידום
המו"פ?

גיוון תחומי
הפעילות
עתירי הידע
למשק מעבר
ל-ICT?

גיוון תחומי הפעילות עתירי הידע

- מרכיבי התהליך לגיוון תחומי הפעילות מעבר ל-ICT, ולהרחבת מעגל המשתתפים והחדשנות בכלכלת הידע
 - זיהוי מאפייני היכולת של המו"פ הישראלי
 - מיפוי מרכזי המצוינות באקדמיה ובתעשייה
 - בניית יכולת לחיזוי מגמות עתידיות (Forecasting)
 - ניתוח המשתנים המובילים למימוש הפוטנציאל הטמון במערכי המו"פ (Clustering)
- דוגמאות אפשריות לתוצאות התהליך
 - קידום Healthcare על בסיס ובעזרת הישגי ה-ICT
 - השקעה בשיפור מיומנויות ניהוליות
 - חיפוש מישורי גישור בין מדענים בתחומי הביולוגיה לבין פיזיקאים, מהנדסים, כימאים

Information Communication Technology

- צמיחת ה-ICT בתקופה האחרונה מתייצבת (?)
- מאפייני תחום ה-ICT
 - Entrepreneurship
 - הרקע בפרויקטי משהב"ט
 - Industry of Start-ups/SMEs
- להגן על הישגי ה-ICT
- ללמוד מהצלחת ה-ICT
- לשלב ה-ICT בטכנולוגיות אחרות – מים, אנרגיה, מזון, איכות סביבה, Healthcare, Homeland security, ייצור

חדשנות לעומת פיתוח

- פיתוח הוא הפיכת **כסף** ל**ידע** (חדש)
- חדשנות היא הפיכת **ידע** (קיים) ל**כסף**
- מאפייני החדשנות

- יצירתיות היא תנאי הכרחי אך לא מספיק לחדשנות
- חדשנות אינה מוגבלת לטכנולוגיה; היא גם בגישות ניהוליות, במבנים ארגוניים, במודלים עסקיים, ובתהליכים שיווקיים
- חדשנות היא יותר בעבודה מאשר בגאונות, ומאוד תלויה במשמעת (Peter Drucker, 1985)
- חדשנות מחייבת תרבות וסביבה תומכת (Clayton Christensen)

סיכום

- על המולמו"פ להיות עצמאי ובלתי תלוי במגזרי המשק השונים – במשרד ראש הממשלה
- הסוגיות המועדפות לטיפול – גיוון תחומי הפעילות, מינוף ההצלחה ב-ICT, חדשנות כיעד מרכזי

המשבר הכלכלי והמו"פ

- זה הזמן להשקיע במדע, טכנולוגיה, מחקר ופיתוח
- ניצול הזדמנויות הנוצרות עקב המשבר
- אפשרויות לשינוי כיוון
- מינוף התמיכה הממשלתית